Nagyvárad, 1903. IX. évfolyam 261. szám. Vasárnap, november 15.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
A kiadóhivatalban évre:
Egész évre — — — 16 kor.
Negyedévre — — — 4 «
Helyben házhoz hordva:
Egész évre — — — 20 kor.
Negyedévre — — — 5 «
Vidékre postán küldve:
Egész évre — — — 24 kor.
Negyedévre — — — 6 «

TISZÁNTÚL
POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utcza 3.
A szerkesztőség kéziratok visszaadásáról vagy megőrzésére nem vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
Egyes szám ára 6 fillér.

NAGYVARAD, nov. 14.

Ismét obstrucció.

(—a.) Mikor már-már azt vélte az ország népe, hogy végre befejeződik a küzdelem és csak az hiányzott, hogy a formalitásokon átesve helyreálljon a rend és beköszöntsön a békés munkálkodás várva-várt ideje — — — akkor lobbant lángra az obstructiónak kialvófélben levő tüze s oda állitotta az országot a legujabb obstructió elé.

Mikor a mult este meggyujtották a dunaparti tündérpalotának villamos lámpáit, az országháznak mesés fényben uszó ablakai ritka szép látványosságot nyujtottak a főváros népének, — de a mesés látványosság azt jelenti, hogy politikai életünk ismét sötét válságba jutott, melyből kivezetni nem képes azt sem a korona tanácsadóinak bölcsesége vagy erős keze, sem a nemzetnek európaszerte ismert politikai érzéke.

Azok a szerencsétlen katonai javaslatok, a melyeket most egy esztendeje nyujtott be az akkori kormány, beláthatatlan zavarokba döntötték a magyar politikai világot. Azóta módositották, majd Széll bukása és Tisza juniusi kudarcza után végleg visszavonták e javaslatokat, de a zavar, mely nyomukban támadt, nem szünik, sőt egyre fokozódik.

E bonyodalmak, küzdelmek során ezen a negativ eredményen — a tervezett ujabb katonai terhek elháritásán kivül — bár sok lemondás s ismételt alkotmány-, pártés kormányválság utján, de igazi becses vivmányokhoz is jutott volna a nemzet, a hosszas válság alatt azonban annyi szenvedelem gyült össze a lelkekben, hogy egy-egy csetlés-botlás minduntalan ujabb küzdelembe sodorja a nemzet képviseletét.

Hogy a mostani Tisza-kormányt, ha nem is gyujtottak örömtüzeket kinevezésére, de mégis békésen fogadták, jórészt annak köszönhető, hogy egyrészt megunta az ország a törvényenkivüli állapotot, melynek sulyos következményeit érezi mindenki az állami tisztviselőktől az öreg bakákig és a leendő ujonczokig, — másrészt pedig, miután a kilenczes bizottság katonai programmját a szabadelvü párt is elfogadta s a korona is magáévá tette, eltünt a remény, hogy e téren ujabb jogokat lehessen kivivni a nemzet számára.

Az a meggyőződésünk, hogy ha ezt az uj programmot a maga vivmányaival valami népszerü államférfi kezéből kapta volna az ország, menten megszünt volna a most már ugyis meddővé vált küzdelem s rövidesen helyre állott volna a rend és béke. De Széll váratlan fellépése és Apponyi önfeláldozó közreműködése után abba is beletörődött már az ország, hogy az erős kezünek hirdetett Tisza István gróf alkossa meg a parlamenti békének művét.

De e békeművet ugy látszik nem tudja tető alá hozni az uj miniszterelnök. Már programmja sem elégitette ki egészen a várakozást, azok a határozatlan igéretek pedig, a melyekkel a leszerelőket biztatta, hatás nélkül maradtak; ehhez járult egy pár közjogi bukás, melyet utólag korrigált ugyan, de az már nem segitett a dolgon.

A csütörtöki éjjeli ülés diadalt szerzett ugyan Tiszának, de ez a technikai siker nem vitte előbbre a kibontakozás ügyét, sőt határozottan hátra vetette azt.

Az »erős kéz«-nek első mutogatása összehozta ismét az ellenzéknek előbb már megoszolt táborát s az éjjeli ülés által kicsikart ujonczjavaslatok ellen már megindult az obstructió.

Polónyi Géza, aki előbb az alkudozást közvetitette Tisza és Kossuthék közt, ugyanez a Polónyi Géza maga inditványozta a pártértekezleten, hogy a két ujonczjavaslat ellen »az adott viszonyoknak megfelelő legerélyesebb harczot« inditson a párt. Ez az »adott viszonyoknak megfelelő legerélyesebb harcz« pedig egy év óta a Kossuth-párt usus loquendijében obstructiót jelent. Megerősiti ezt a feltevést az a körülmény, hogy bár a pártnak minden tagja elmondta már a mondókáját az ujonczjavaslatról, most mégis biztatja a párthatározat a párt tagjait, hogy minél többen vegyenek részt a vitában. A szónokok pedig megkezdték a sablonos obstructiós szokást, mely szerint mindannyian külön határozati javaslatot nyujtanak be, hogy biztositsák maguknak külön-külön a zárszó czimén mégegyszer a hozzászólás jogát.

Az obstructió tehát folyik vigan tovább; — Tisza István gróf pedig törheti a fejét, micsoda taktikával lehetne megint valami kis látszólagos sikert elérni, a

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Dal a sólyomról.

Irta: **Gorkij Maxim.**

Szunnyad a tenger.

Mig itt a partnál lomhán, de hatalmasan lélekzik, a hold kékes fényében csillogó távolban már mozdulatlanul szunnyad. Ott, bársonyosan, lágyan és feketén összefolyt a kék déli éggel s visszatükrözve a bolyhos felhők áttetsző szövetét, melyek mozdulatlanságukban nem takarják el a csillagok aranyos ákombákomjait. Mélyen alszik. Ugy tetszik, mintha az ég mind mélyebbre hajolna a tenger fölé, meg akarván érteni, miről suttognak a partot álmosan nyaldosó, fáradhatatlan hullámok.

A fantasztikusan északkelet felé hajló fákkal benőtt hegyek éles lendülettel furták bele csucsaikat a föléjük boruló kék pusztaságba s száraz és komor körvonalaik, a déli éjszaka meleg és finom ködébe öltözve, szinte kiömbölyödtek.

A hegyek méltóságteljesen gondolatokba vannak merülve. Fekete árnyak estek róluk a hullámok csillogóan zöldes gerinczére, és felöltöztették őket, mintha föl akarnák tartóztatni ezt az egyetlen mozgást, és el akarnák némitani a viz szünni nem akaró morajját, s a habok sóhajtozását, — azokat a hangokat, melyek megtörik a titokzatos csöndet, s a hegyek mögött rejtőző holdfény kékesen csillogó ezüstös káprázatát.

— A-lla-ah a-akbar! . . . — sóhajt föl halkan Nadir-Ragim-Ogli, az öreg krimiai pásztor, egy magas, szürke, a déli naptól megbarnitott, szikár és bölcs aggastyán, a ki mindig nagyon lágy hangulatban van.

Vele együtt ott heverünk a fövenyen, egy árnyékba burkolt, mohával benőtt, szomoru és szürkésbarna szikladarab tövében, mely valamikor nagy robajjal szakadhatott el a hegytől, mely szülte őt. A tenger felé eső oldalát a hullámok telesodorták iszappal és hinárral, s első pillan ásra ugy látszik, mintha oda volna kötözve ahhoz a keskeny fövenysávhoz, mely a tengert a hegyektől elválasztja. A mi tüzünk lángja megvilágitja a hegyek felé eső oldalát, szinte rezeg a fényben, s a mély repedések hálójával körülfont szikladarabon homályos árnyak suhannak keresztül. Egészen olyan, mintha gondolkoznék és érezne . . .

Mi ketten Ragimmal épen az imént fogott halakból levest főzünk és abban a rendkivüli hangulatban vagyunk, a mikor minden olyan kisértetiesnek, átszellemültnek és átlátszónak tetszik, s a mikor az ember szive olyan könynyü és olyan tiszta, hogy nincs más vágya, mint csak eltünődni . . .

A tenger hizelegve nyaldossa a partot, s a hullámok oly mélabúsan morajlanak, mintha csak a tüz mellé kéredzkednének melegedni. Olykor az általános összhangból kihallatszik egy élesebb és ravaszul pajkos hang, a mikor

FÁBRY TESTVÉREK
nagy áruháza
Nagyvárad, Olaszi, Fő-utcza.
Telefon szám 76.

Egyedüli keresztény kalap és uri divat üzlet Nagyváradon.
Őszi és téli idényre legujabb divatu **uri és fiu kalapok, női, férfi és gyermek** Budapesti kézimunka készitésü **CZIPŐK,** a legnagyobb választékban *férfi fehérnemüek, kesztyük, harisnyák s mindennemü uri divatczikkek,* meglepő szép választékban. 445
Lelkiismeretes kiszolgálás. *Elösmert szolid bevásárlási hely.*

melylyel vagy felvillanyozza pártját, vagy — ha rosszul sül el a taktika kétélü fegyvere — szétrobbantja azt.

Félhivatalos hang a beruházási törvényjavaslatról.

A beruházási törvényjavaslatra vonatkozó különböző hirekkel szemben félhivatalosan ezeket közlik: A beruházási előirányzat főösszege nem fog redukáltatni. A javaslatnak gr. *Tisza* miniszterelnök által jelzett módositásai abban állanak, hogy bizonyos beruházásokat, melyek különös fontosságuaknak tetszenek, beilleszteneK a tervezetbe, minek folytán más pontok, melyek inkább birják a halasztást, csak utóbb kerülhetnek sorra. A beruházási tervezet kerete tehát csak részben változott, de semmiképpen sem korlátozták azt. Mihelyt az idevonatkozó munkálatok befejezést nyernek, a módositott beruházási javaslatot a képviselőház elé terjesztik.

—

Kétezernégyszáz ujoncz.

Nagyon rossz szolgálatot tesz a kormánynak az a katonai körökből kipattantott félhivatalos hiradás, hogy a hadügyi kormány, amely most foglalkozik a jövő évi hadügyi költségvetés összeállitásával, a hegyi tüzérség és a tábori taraczkütegek számára szükséges, körülbelül 2400 főnyi ujonctöbbletet már most szándékozik kérni. A félhivatalos közlemény, amely abból a reménykedésből indul ki, hogy a parlamenti viszonyok, ha nehezen is, majd csak rendbe jönnek most már, s hogy a delegácziók deczember közepére összehivhatók lesznek, hivatkozik arra, hogy a tizennégy taraczkütteg és a hegyi tüzérség reorganizácziójának költségeit a delegáczió tavaly már megszavazta, azután meg, hogy a taraczkok már készen is vannak és a monarkia katonai reputácziójának ártalmára van az a példátlan állapot, hogy taraczkok vannak, de nincs hozzá legénység; és ráadásul mindezt azzal a biztatással is igyekszik kedvesebbé tenni, hogy a hadügyi kormány a legszigorubb takarékosságot fogja szem előtt tartani: mégis azt hisszük, hogy a magyar kormány aligha fog a mai viszonyok közt megörülni ennek a rosszkor jött közlékenységnek.

ORSZAGGYÜLES.

—

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 14.

Elnök: Perczel Dezső.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után

Lázár György jegyző: Felolvassa az interpellácziós könyveket. Nyolcz interpelláczió van bejelentve, öt uj és három régi. Az interpellácziókra fél egy órakor térnek át.

Sréter Alfréd: Személyes kérdésben szólal fel, válaszolva Thaly Kálmán tegnapi beszédére.

Gabányi Miklós: Vizet az öregnek! (Derültség!)

Sréter Alfréd: Thaly félreértette őt, mert a tegnapelőtti ülésen Thaly azon közbeszólásra, hogy Tisza helyett Lobkovitznak kellett volna jönni, azt azért mondta, hogy józan ember ilyet nem kivánhat, mert az az abszolutizmust jelenti. A józan szót csakis az értelemben használta, ha pedig Thaly másképp értette, akkor...

Rigó Ferencz: Akkor!?

Gabányi Miklós: Akkor vizet az öregnek.

Elnök: Gabányit meginti, mert ez nem járul hozzá a parlament tekintélyéhez.

Sréter Alfréd: Akkor sajnálom, hogy félreértett. Azokat a közbeszólásokat pedig, hogy: *vizet az öregnek* (Derültség.) visszautasitja és undorral fordul el tőle. (Helyeslés jobbról. Derültség balról.)

Rigó Ferencz: A viztől ugy-e?

Hentaller Lajos: Jobb is egy kis borocska.

Elnök: Következik a napirend, a vita folytatása

az ujonczjavaslatok

felett.

Gáll Sándor: A függetlenségi párt megbizásából szólal fel. Osmerteti a párt közjogi helyzetét, amely szerint a párt a közös hadsereg részére egyetlen ujonczot sem szavazhat meg. (Ugy van! a szélsőbalon.) Hosszan fejtegeti a pártnak már csaknem egy esztendő óta huzódó nemes harczát, amelylyel a nemzetet megillető jogokat követelik. E harcznak nem lehet más vége a párt részéről, csak győzelem, mert a nemzet összakaratának győznie kell. (Tetszés a szélsőbalon.) A küzdelemnek teljesen loyalis alapja van, éppen az 1867. XII. t.-cz.-nél fogva. (Ugy van! a szélsőbalon.) E törvény megadta az országgyülésnek az ujonczmegajánlási jogát, mindazon kormányok, amelyek ez ellen akadályokat gördítenek, nem járnak el a nemzet akarata szerint. A párt meg nem szavazza soha az ujonczjavaslatokat, de kötelességszerüen minden lehető fegyverrel küzdeni fog ellene. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) Hogy minő felfogás uralkodik Bécsben a felségjogokat illetőleg, ezt leginkább az ugynevezett klopii hadparancs mutatja. Eppen olyan ez, mint az 1848 márcz. 20-ikán kiadott rendelet.

Hentaller Lajos: Csak a dátum változott.

Gáll Sándor: Most is felhasználták az alkalmat, mert tudták, hogy a nemzet képviselői egy kérdés körül megoszlottak véleményeiket illetőleg. Miután a párt az ujonczjavaslatokat a leghatározottabban visszautasitja, a következő *határozati javaslatot* nyujtja be:

Miután a közös hadsereg szervezetében sem a nemzeti, sem az állami érdekek nem érvényesülnek, utasitsa a Ház a kormányt, hogy egy önálló magyar nemzeti hadsereg felállitása iránt mielőbb törvényjavaslatot terjesszen be. (Hosszas éljenzés és taps a balon és szélsőbalon. A szónokot számosan üdvözlik.)

(Az elnöki széket *Jakabffy* Imre alelnök foglalja el.)

Kaas Ivor báró: Nem fogadja el az ujonczjavaslatokat. (Helyeslés balról.) Hangsulyozza, hogy csak saját nevében beszél, mert pártja még nem foglalt állást az ujonczjavaslatokkal szemben. Nemcsak a javaslatokat, hanem a hozzáfüződő politikai eseményeket is birálat alá veszi. Az ujonczmegajánlásnak föltételeit az országgyülésnek van joga megállapitani és ha a képviselőház még eddig nem élt ezzel a jogával, az nem zárja ki, hogy most megtegye. Annál inkább kénytelen erre az ellenzék most, mert a hadsereg mai állapota és szelleme nagy visszatetszést és felháborodást kellett a magyar nép körében. A béke helyreállitására nemcsak a nemzetnek van szüksége, de a királynak és hadseregnek is. (Helyeslés balról.) Tisza István grófi kinevezését az osztrák katonai körök nagy örömmel fogadták s egy generalis azt mondta: No, most legalább minden a régiben marad. Ugy látszik igazuk is volt, mert nemcsak, hogy Tisza nem hozott lényeges katonai engedményeket, de sőt elengedte kobozni a magyar vezényleti nyelv megállapitását a felségjogok sorába. A javaslatokat nem fogadja el. (Zajos helyeslés a balon és szélsőbalon.)

Elnök: Az ülést öt perczre felfüggeszti.

Szünet.

A napirend.

Szünet után

---

egy-egy hullám közelebb merészkedik hozzánk. Ragim már össze is hasonlitotta a hullámokat az asszonyokkal, és gyanuba fogta őket, hogy meg akarnak bennünket ölelni és csókolni.

Arczczal a tenger felé, a fövenyre hasalva fekszik ott, s a könyökére támaszkodva, s arczát a tenyerébe, támasztva, tünődve bámul a homályos messzeségbe. Borzas bárányborsipkája hátracsuszott a tarkójára, s a tenger felől hüvös áramlat csapja meg apró ránczokkal elboritott magas homlokát. Bölcselkedik, nem törődve azzal, vajjon hallom-e én vagy sem, s rám sem hederitve, mintha csak a tengerrel beszélgetne.

— Az Istenhez hü ember a mennyországba kerül. Az pedig, a ki nem szolgál az Istennek és az ő prófétájának? Lehet, hogy ott van abban a habban . . . Azok az ezüstös foltok ott a vizben, lehet, hogy ők azok . . . ki tudja?

A sötét, hatalmasan imbolygó tenger világosodni kezdett s itt-ott fölbukkantak rajta a hold hanyagul odavetett, rezgő fénypontjai. A hold már előbujt a hegyek ormai mögül és mélázva szórta sugarait a halkan lélekző tengerre.

— Ragim! . . . mondj valami mesét . . . — kérem az öreget.

— Minek? — kérdi Ragim, oda se fordulva hozzám.

— Csak . . . szeretem a te meséidet.

— Elmondtam én már neked mindent . . . Többet nem tudok . . .

Alkalmasint csak azt akarja, hogy még kérjem. Hát kérem is.

— Ha akarod, elmondok neked egy dalt, — egyezett végre bele Ragim.

En szeretem hallgatni a régi dalokat . . . és ő, bánatos recitatióval iparkodván tartani magát a pusztai dal sajátszerü dallamához és rettenetesen elferditve az orosz szavakat, elkezd mesélni.

I.

Magasra fölmászott a vipera a hegyekbe és ott egy nyirkos szakadékban meghuzódva, gyürübe csavarta magát és bámulta a tengert.

A nap magasan ragyogott az égen, a hegyek forróságot leheltek az ég felé s ott lenn a hullámok megtörtek a sziklákon . . .

Lenn a szakadékban egy patak sietett a tenger felé, vigan szökdelve át a köveken.

Fehér habbal elboritva, szürkén és erőteljesen szelte át a hegyet és boszusan harsogva szakadt a tengerbe.

Egyszerre abba a szakadékba, amelyben a vipera meghuzta magát, keresztül lőtt mellel, véres tollakkal lehullott egy sólyom . . .

Rövid sikoltással esett le a födre és tehetetlen haragjában beleütötte mellét a kemény kőbe . . .

A vipera megijedt, óvatosan előbujt, de csakhamar látta, hogy a madár már csak két-három perczig élhet . . .

Közelebb kuszott a sebesült madárhoz és belesziszegte a fülébe:

— Nos, meghalsz?

— Igen, meghalok — felelt a sólyom, mélyen fölsóhajtva. — Pompásan éltem! . . . Osmerem a boldogságot! . . . Vitézül küzdöttem! . . . Láttam az eget! . . . Te sohase fogod látni oly közelről! . . . Bizony, te szegény, te!

— Ugyan már, hát mi az az ég? — egy puszta hely . . . Hogy kuszhatnám ott? Itt nagyon jó nékem, meleg és nyirkos!

Igy felelt a vipera a szabad madárnak és magában jót nevetett amannak lázas álomlátásain.

Imigyen gondolkozott: »repülj avagy kússzál, a vége egy: minden a földbe kerül, minden porrá lesz . . .«

De a vitéz sólyom egyszerre összerezzent, kissé fölegyenesedett és körülnézett a szakadékban.

Viz szivárgott a szürke köveken át s oly nyomasztó volt a levegő a sötét és penészszagu szakadékban.

Minden erejét összeszedve fölkiáltott a sólyom nagy kinnal és fájdalommal:

— Oh, bárha még csak egyszer fölemelkedhetném az égbe! . . . Odaszoritanám az ellenségemet a sebemhez és megizleltetném vele a véremet! . . . Oh, küzdelem boldogsága! . . .

A vipera pedig gondolta magában: »ugy

Elnök: (Perczel Dezső foglalja el az elnöki széket.) Az ülést megnyitja. A holnapi napirend megállapitása iránt

Polonyi Géza: Felszólalni kiván, mert az a felfogás merült fel, hogy a napirend megállapitása mögött egy parlamenti csiny rejlik. E felfogás pedig nemcsak az ellenzéken uralkodik. Utal Ivánka Oszkár kilépésére, aki az ezt megokoló levelében elmondja, hogy sokan vannak a szabadelvüpártban, akik nem a Tisza iránti politikai bizalomból maradtak bennt a pártban, hanem azért, hogy ne adjanak tápot az obstrukciónak.

Egy hang jobbról: Kik azok?

Polonyi Géza: Azt ne tőlem, hanem Ivánkától tessék megkérdezni. Nem akarja birálni Ivánka sorait, csupán konstatálni akarja, hogy e tény megerősiti a gyanut. Ily értelemben szól egy tekintélyes lap is.

Gajáry Géza: A kurucz ujság! (Derültség jobbról.)

Gabányi Miklós: Mosolyognak, mint a vadalmák.

Polonyi Géza: Indokolatlannak és veszedelmesnek tartja a napirendnek ezt a megváltoztatását, nem helyes és nem jogosult, hogy a kormány bemutatkozása felett megindult vitát félbeszakitották, mert habár ez irányban határozatot hozni nem lehet, de a Ház bizalmatlanságot szavazhat a kormánynak már az első lépésnél. Ez olyan kincse a parlamentnek a jövőre nézve, hogy azt eljátszani nem szabad. (Zajos helyeslés balról.) A népképviseleti rendszer alapján lehetetlenség, hogy tárgyaltassék olyan organikus javaslat, amelyre a kormánynak semmi költsége nincs.

A villamos világitás késik.

— Nincsenek készen a bekapcsolásokkal. —

Nagyvárad nem tagadja meg önmagát. Ugy vagyunk mindennel, hogy amig van időnk, azt eltöltjük haszontalan huza-vonával s rendesen aztán a körmünkre ég a dolog.

Az uj városházába már szeptemberben, mig jó és alkalmas idő volt, be kellett volna költözni s a város olyan elnéző volt a vállalkozóval szemben, hogy még a deczemberi közgyülést is a régi helyen kell megtartani s a városi hivatalok közül egyik-másikat ugyan behelyezik valahogy az uj helyiségekbe, de a hivatalok zöme majd csak deczember közepén ha költözhet oda át. Hogy ezáltal még több kellemetlensége lesz a közönségnek, az előrelátható.

Ugyanez a lanyha eljárás vonul végig a villamos világitás kérdésében, elejétől a végéig. Esztendőket elfecséreltek anélkül, hogy kellőleg előkészitették volna az egész dolgot. Mikor már nagyon égető volt a kérdés, ugy összetorlódott a munka, hogy nem győzték. Kapkodtak fühözfához s az eredmény az lett, hogy a közuti társaság ugy paczkázhat a várossal, ahogy neki tetszik; az utczai vezetékek, kellő szakértő felügyelő hiányában ugy készültek, hogy pénzért kellene mutogatni, mint csodabogarat; az igazgató fontos állását nem lehetett csak alig egykét hónappal a megnyitás előtt betölteni.

Már ezek a dolgok elég anyagot szolgáltattak arra, hogy a közönség bizalma megcsökkenjen s most ujabb kudarczczal népszerütlenitik a villamos világitást.

A szerződés szerint a próbavilágitást már október közepén meg kellett volna kezdeni, hogy ugy a központi telepen elhelyezett gépeket, mint a vezetékeket és világitó testeket kellőképen kipróbálják s a tapasztalt hiányokat pótolják.

Azonban nemcsak a próbavilágitás maradt el eddig, hanem alig egy nehány lámpát kapcsoltak be, éppen a város közepén.

Ennek daczára nagy hühóval hirdették a városházán és a közgyülésben, hogy ma, vasárnap, november 15-én a magánvilágitók már élvezhetik a villamos világitás előnyeit, sőt azokon az utczákon is kigyul a várva-várt villamos szikra, ahol eddig csak a petroleum pislogott.

Lehet, hogy sokan vannak, akik érdeklődéssel nézték volna a jövő Nagyvárad ezen előhirnökeit, de ezek nagyon csalódnak, ha azt hiszik, hogy ezuttal meg is valósitják az igéretet.

A próbavilágitás megkezdéséről szó sincs és pedig azon egyszerü okból, mert a lámpák és házivezetékek nincsenek bekapcsolva. Tegnap egy sereg embert szabaditottak rá a disztelen utczai karókra, a kik a lámpától a szigetelőkig faragnak girbe-gurba árkot az oszlopba. Jó ideig tart, mig ezzel a munkálatokkal elkészülnek, pedig ez még csak egy része a bekapcsolásnak.

A szerződés szerint a rendes utczai világitást deczember 15-én kezdik meg, tehát még egy hónapi idő van eddig; azonban ez a 30 nap aligha lesz elég ahhoz, hogy ugy a gépeket bejártassák, mint a vezetékeket és lámpákat kipróbálják. Ezt jól tudják azok, a kik más városban látták a villamos világitás bevezetését. Tehát könnyen az lesz a sok huza-vona, halasztgatás következménye, hogy a rendes világitási időben kell a tulajdonképeni próbákat megtartani.

Hir szerint a villanytelepen is baj van az üzemhez szükséges vizszolgáltatás körül. Hogy azonban a közönség ne értesülhessen mindazokról a bajokról, a mik a villamos münél összetorlódtak, az egész ügyben Pató Pálként szereplő bizottság zárt ülésekről gondoskodott.

A közönség pedig csak várjon türelemmel, a mig egyszer csak mégis kigyulnak azok a villamos körték.

A borital-adó reformja.

A »Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete« által ez év ősz elején Nagyváradon tartott értekezlet egyik legérdekesebb pontja volt dr. *Molnár* Imre jogtanár, hegyközségi elnök előadása és inditványa az óriási magasra felcsigázott boritaladó eltörlése, illetve leszállitása tárgyában.

Széles tapasztalatokon nyugvó, a helyzet teljes ösmeretével készitett inditványa odaterjedt, hogy a Szövetség a bortermelők érdekeinek védelme szempontjából feliratban kérje a képviselőháztól a boritaladónak leszállitását.

A már illetékes helyre juttatott kérvény előadja, hogy az értekezlet a szőlőmüvelést békóba verő ezer akadály közt a boritaladó magasságát, annak behajtására vonatkozó zaklatásokat tartja a legsulyosabbaknak, miért is az erre vonatkozó törvények és kormányrendeletek megváltoztatása iránt emeli fel első sorban kérő szavát s a következő 8 pont alatt összegezi kérelmét a t. képviselőház előtt:

1, A boritaladó fizetésének kötelessége alól a termelők ugy a saját, mint a családjuk és a háznépük által fogyasztott bor után oldassanak fel.

2. A boritaladó lényegesen szállittassék le, ugy, hogy annak hektoliterje után csak 4, legfeljebb 5 korona adó számittassék.

3. Az adó legyen egységes, vagyis azok a ma felállitott igazságtalan kategóriák, melyek éppen

---

látszik. az égben mégis csak kellemes az élet, mikor ennyire sóhajtozik utána! . . .«

Megajánlotta a szabad madárnak: vánszorogj oda a szakadék szélére és vesd le onnan magad.

Lehet, hogy a szárnyaid fönntartanak és átélhetsz még nehány pillanatot a te elemedben.

Összerezzent a sólyom és halkan fölsikoltva, odakuszott a szakadék szélére, miközben a karmai meg-megcsusztak a nyálkás köveken.

Ódaérkezve, kitárta szárnyait, mélyen fölsóhajtott és csillogó szemekkel levetette magát.

Itt-ott a sziklába ütődve gyorsan bukott le, mint a kő . . . összetört a szárnya, széthullottak a toliai . . .

A patak egy hulláma ölébe vette s a vérét lemosva, habos ruhába öltöztette és rohant vele a tengerbe.

A tenger hullámai mélabus zugással törtek meg a sziklákon . . . S a madár holttestе sehol nem volt többé látható . . .

II.

A vipera ott heverészve a szakadékban, sokáig tünődött a madár halálán és az éghez való nagy vonzódásán.

Es belebámult a messzeségbe, mely mindig a boldogságról való ábrándokkal ingerli a szemet.

— Vajjon mit látott a haldokló sólyom ebben a határtalan és feneketlen pusztaságban? Vajjon az olyan haldoklók, mint ő, miért zavarják meg a lelküket az ég felé szárnyalás után való vágyódással? Ugyan mit látnak ott? Lám, mindezt megtudhatnám, ha csak egy kis időre is fölszállanék az égbe.

Mondá és meg is cselekedte. Gyürübe tekerőzve, felszökött a levegőbe, és mint keskeny szalag csillogott a napsugárban.

Aki arra született, hogy kusszék, az nem repülhet! . . . Erről megfeledkezve, lebukott a kövek közé, de nem ütötte meg magát, hanem elmosolyodott . . .

— Ime tehát ebben van az ég felé szállás gyönyörüsége! Az — esésben! . . . Furcsák ezek a madarak! A földet nem is ismerve, magasan az ég felé törnek, s a forró pusztaságban keresik az életet. Pedig ott csak pusztaság van. Sok ugyan ott a világosság és a fény, de nincsen étel, és nincsen támasza az élő testnek. Mire való hát ez a büszkeség? Mire a szemrehányások? Arra, hogy velük elleplezzék vágyaik esztelenségét és elrejtsék mögéjük az életre való alkalmatlanságukat? Furcsák ezek a madarak! . . . No de többé nem is vezetnek félre engem! Most már magam is mindent tudok! En is — láttam az eget . . . Szállottam benne, végigmértem, megismertem az esést, de nem zuztam agyon magamat, hanem még jobban megerősödött az önbizalmam. Am azok, akik a földet nem tudják szeretni, hadd szédelegjenek . . . En ösmerem az igazságot. Fogadkozásaiknak nem fogok többé hinni. Mint a föld szülötte, a földön élek én.

Telefon 143. **Telefon 143.** 868

Friedländer Herman Legujabb divatu uri és leány kalap formák, posztó, nemez és bieberből diszitve is a legolcsóbban kaphatók a kalapgyárban.

Nagyvárad, Kolozsvári-utcza, Templom-tér. *Kalapok ujjá alakitása olcsón eszközöltetik*

a városok élelmezését drágitották meg, töröltessenek el.

4. Helyeztessék hatályon kivül az a törvény, mely a városoknak és községeknek jogot ad a bor után külön községi pótlékot is kivetni.

5. A törkölynek vizzel való felöntése által készitett lőre, mely csakis házi fogyasztásul szolgáljon és adásvétel tárgyát ne képezhesse, mentessék fel az adó fizetése alól.

6. Szállittassék le azon mérték egység, melyen alul a termelőknek a bort elárusitania nem szabad a jelenlegi 50 literről 20 literre.

7. Mindazon törvények és rendeletek, melyek a boritaladó beszedése és igy a borkészlet ellenőrzése czimén a bor okszerü kezelését megnehezitik és megdrágitják, töröltessenek el.

8. Végül a boritaladó beszedése, valamint a többi fogyasztási adóké ne legyen bérbe adható.

Megokolásában a felirat konczedálja, hogy a bor nem éppen nélkülözhetetlen élvezeti czikk, s bizonyos módon megadóztatására alkalmas, csakhogy ezen megadóztatást két körülmény nagyon alászállitja.

Mindenha beigazolt tény, hogy a mérsékelt borfogyasztás egy nép anyagi és szellemi jólétére jótékony hatást gyakorol, hogy a borfogyasztás nagyobb mérve közegészségileg is előnyös, amennyiben az emberi szervezetre nem ártalmas és az illető népet egyébb, kevesbé ártalmatlan italok élvezetétől visszatartja. De különösen nem szabad az adóztatás által megnehezíteni, vagy pláne csaknem megsemmisiteni a borfogyasztást oly országban, melyben a bortermelés századokkal ezelőtt már virágzott s mely országnak talaja és klimája az illető állam népét erre mintegy egyenesen utalja. Borainknak az egész müvelt világ által elismert kiválósága egyenes felhivás arra, hogy a századokon át hasznot és dicsőséget hozó szőlőmüvelést a tökély minél magasabb fokára emeljük. Magyarországnak mint termelő országnak vissza kell hóditani régi hirnevét, melyet a szőlőmüvelés terén egykor elfoglalt. Kiváló borvidékeink százezer holdjai, a magyar föld kincses bányájának ezer megbecsülhetetlen területei nem maradhatnak parlagon. Mi az a három millió hektoliterre alig tehető termés hasonnak az alig kétszerte népesebb Franczia ország vagy csak Spanyol- és Olaszország terméséhez viszonyitva. Ma ezek az államok oly széles, csaknem mesés arányokban engedték meg a szőlőmüvelés kifejlesztését, ugy bizonyára jó okaik voltak arra. Azok a millió holdak szőlővel beültetve, több millió franczia, olasz alattvalónak biztositották a tisztességes megélhetést. Hasonló eljárásra késztet bennünket magyarokat még fokozottabb, mértékben az a körülmény is, hogy a szőlőmüvelés legnagyobb részben az állam fentartó magyar fajnak képezi megélhetési forrását.

A második főszempont a fogyasztási adó megállapitásánál annak az adó %-nak helyes megállapitása, mely % mellett az illető fogyasztási adó hozadéka a legmagasabb. Ha a pénzügyi kormányzat az első pont alatt felhozott érték sulya alatt a borfogyasztás teljes adóelejtésére nem hajlandó, ugy ezen második pontot, csekély adótétel, legnagyobb fogyasztási kincstár érdekéből okvetetlenül figyelemre kellene méltatni. A pénzügyi kormányzat utóbbi évtizedekben valósággal remekelt a borfogyasztást lehetetlenitő magas adók megalkotásában. A 20 évvel ezelőtt csaknem teljesen adómentes borfogyasztó *Nagyváradon* ma a bor értékével csaknem felérő (literenként 8 kor. 35 fill.) adót fizet. Micsoda szomoru képét mutatja ez az egyetlen adat a magyar nép szabadsága korlátozásának, a nembánomság mily magas mértéke kellett ahoz, hogy a magyar nép rövid két évad alatt ily adófokozást megengedjen, azt ma is elviselje és pedig akkor, midőn a borfogyasztástól való csaknem teljes visszaszoritása a millióknak még finánczpolitikai szempontok által sem igazolható.

A borfogyasztási adónak hektoliterenként 4—5 kor.-ra leendő leszállitását tehát sürgősen kérelmezzük; kérjük azért, mert megvagyunk győződve arról, hogy a kincstár érdekei legfeljebb igen rövid ideig fognak csorbát szenvedni s csakhamar a fokozatosabb fogyasztás még pénzügyileg is előnyösebbé válik; de kérjük még pénzügyi hátrányozás esetében is, mert az előbb kifejtett nagy érdekek, a mai állapot fentartását, helyes közgazdasági politikát feltételezve, meg nem engedik. A borfogyasztási adó leszállitását kérjük azért is, mert nincs Európában ország — még a hol a szőlőmüvelés érdekei nem engedik, nem is mérvadók, — a hol a mienket csak meg is közelitő boradó léteznék.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

November 18. A biharm. Nőegylet estélye a Csarnokban
November 25. Képviselőválasztás Ugrán.
November 28. Jogásztánczestély a Zöldfában.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauchpark) nyitva minden vasárnap és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—6 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **Kispapok irodalmi társulata.** Csendben, de mélyre ható eredménynyel dolgozik a növendékpapok »Magyar egyházirodalmi iskolája« a seminárium falai között. Azokat a szikrákat, miket a lelkesedés gyujt tudásukból az az iskola pattantja ki. Nem egy ifju, mint kész szónok, ügyes iró lép ki a semináriumból éppen az iskola hatása folytán. Az ifju sereg az ő ideális lelkesedésében épp ugy siet hódolni a kész nagyság előtt, mint buzditani a jóakaratot. Igy mostani gyülésükben disztaggá választották meg dr. *Wolafka* Nándor, dr. *Bognár* István kanonokokat, már előbb dr. *Steinberger* Ferencz rektort, *Szentannai* (Spett) Gyula pápai kamarást s akik mint ujságirók előlegből élnek: dr. *Vucskics* Gyula sz. széki ülnök plébánost, szerkesztőt és *Pálffy* Bélát, lapunk s. szerkesztőjét. A megválasztatást diszes kiállitásu oklevélben tudatják az uj disztagokkal, kiket szeretetük e becses kötelékével füztek magukhoz.

* **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter az országos kataszteri felmérés rendszeresitett tiszti létszámában *Vucskics* Zoltán háromszögelő segédet háromszögelő mérnökké, a IX. fizetési osztály harmadik fokozatába nevezte ki.

* **Az ugrai választás.** Az ugrai kerületben a választási előkészületek már teljesen lefoglalják a közönség érdeklődését. A kormánypárt Tisza István gróf mellett erősen dolgozik, de a párt alatt a hivatalos személyeket kell érteni, mert a választók éppen nem lelkesednek Tiszáért, hanem a főszolgabirók és a jegyzők, akik Széll alatt nagyon is passiv szerepet vittek az általános választásnál, most kedves dolgot képzelnek cselekedni, hogy ha egész hatalmukkal fellépnek a kegyelmes ur érdekében, akitől — a multat még nem feledve — várnak valamit. Az ellenzék még mindeddig csendesen viselkedett. Ma bontja ki a zászlót s ez nagy aggodalmat kelt a Tisza táborában. Ezért kellett erélyes választási elnök. — Dr. *Stocker* József, a függetlenségi párt jelöltje ma kezdi meg körutját a kerületben. Tegnap *Barabás* Béla, Nagyvárad város képviselője és *Lengyel* Zoltán képviselő Nagyváradra érkeztek s ma *Stocker* József kiséretében kimennek a választókerületbe. Első sorban Nagy-Harsányban tartja meg a jelölt programmbeszédét s onnét mennek Ugrára, majd Komádiba. Az egész kerületben a választók lelkesedéssel várják a függetlenségi párt jelöltjét. A hét folyamán dr. *Stocker* József a kerület többi községeit járja be. Vasárnap, október 22-én pedig több függetlenségi képviselő jön le a kerületbe, akik itt maradnak a választás befejezéséig.

* **Halálozás.** *Waldmann* Lajos, a régi »Magyar Király« kávéház volt tulajdonosa, pénteken este hosszas betegeskedés után 69 éves korában elhunyt. Halálát kiterjedt család gyászolja. Temetése ma, vasárnap délután 2 órakor lesz a Bémer-téri Róth-féle házban lévő lakásáról.

* **Pályázat rendőrkapitányi állásra.** A *Fassie* Sándor halálával megüresedett rendőrkapitányi állásra *Rimler* Károly polgármester kiirta a pályázatot. Mint értesülünk, az állásra lesz elég pályázó és pedig azok közül, akik eddig is elismerés mellett szolgálják különböző állásokban Nagyvárad városát. Eddigi hirek szerint *Eleméry* Ferencz aljegyző, *Mendelényi* Béla rendőrfogalmazó, *Pásztor* Bertalan v. fogalmazó, *Giraud* Arpád tb. alkapitány és *Lőrinczy* Gyula tb. alkapitány pályáznak. Az állással 2000 korona fizetés és 600 korona lakbérilletmény van összekötve. A pá-

---

Nagy büszkén összecsavarodott a kövek között.

Káprázatos fényben uszott a tenger, s a hullámok fenyegetően csapdosták a partot.

Óroszlánszerü üvöltésükből kicsengett egy dal a büszke madárról, megremegtek a sziklák hatalmas csapásaiktól, megremegett az ég a félelmes daltól.

A bátrak esztelenségéről zengjük mi dalunkat!

A bátrak esztelensége, — ime az élet bölcsesége! Oh te vakmerő sólyom! Ellenségeiddel való küzdelmedben ontottad véredet . . . De jön még idő, amikor forró véred csöppjei, mint a szikrák, fölvillannak az élet homályában és sok elszánt szivben fogják lángra gyujtani a szabadság és a világosság esztelen szomjuságát.

Am jó, te meghaltál! . . . De a bátrak és a lélekben erősek dalaiban te mindig élő példája, büszke jelszava léssz a szabadságnak, a világosságnak!

A bátrak esztelenségéről zengjük mi dalunkat!

*

. . . Hallgat az opálszinü tenger, mélabusan csobognak a homokon a hullámok, én is hallgatok és Ragimot nézem, aki befejezte a tengernek mondott dalát a sólyomról. A vizen a hold sugarai mind több és több fényes pontot szórnak széjjel . . . A mi katlanunk lassan forrni kezd.

Egyik hullám pajkosan kigördül a partra és kihivóan mormolva odasiklik Ragim fejéhez.

— Hová, hová? . . . Elmégy innét! — int felé Ragim a kezével s a hullám engedelmesen visszahömpölyög a tengerbe.

En legkevésbé sem tartottam furcsának azt, hogy Ragim odaszólt a hullámnak. Körüskörül minden olyan élénk, olyan lágy és gyöngéd volt. A tenger olyan csöndes és szinte érzik rajta, hogy friss lehellete mögött, melyet a nappali forróságban párolgó hegyek felé küld, sok hatalmas és lappangó erő rejtőzik. S a sötétkék égre a csillagok aranyos ákombákomaival valami ünnepélyes van fölirva, valami olyas, ami elbüvöli a lelket és valami kinyilatkoztatás édes várakozásával tölti el az elmét!

Minden szunnyadt, de feszült éberséggel szunnyadt és ugy tetszik, mintha akár már a következő pillanatban minden fölriadna és kimondhatatlanul édes hangok büvös összhangjában olvadna össze. Ezek a hangok a világ titkairól beszélnek, megvilágitják őket az ész előtt, majd ismét kioltják őket, mint a lidérczenyelvecskéket s magukkal ragadják a lelket a sötétkék ég felé, ahonnan a csillagok remegő ákombákomai is rázenditik a kinyilatkoztatás isteni zenéjét . . .

lyázati kérvények deczember 5-én délután 5 óráig nyujtandók be a fő spánhoz. A választást a deczemberi közgyülésen töltik be. Ugyanezen közgyülésen töltik be az alkapitány választása folytán esetleg megüresedő állasokat.

* **A petróleumlámpa** áldozata. A számtalanszor megismétlődött petróleumlámpa-szerencsétlenség tegnap ismét áldozatot követelt. *Gurzó* István városi rendőr felesége, *Nagy* Anna tegnap reggel 6 órakor az égő petróleum lámpába petróleumot akart tölteni, mikor a gyulékony folyadékkal telt üveg tüzet fogott s felrobbanva lángba borította a szerencsétlen asszony ruháját, aki jajveszékelve futott ki a szobából, méginkább lángra szitva az égő ruhákat, melyek egész testét összeperzselték. A szerencsétlen asszony segitségére későn érkeztek a házbeliek s életveszélyes sebeivel beszállitották a biharmegyei közkórházba. Az összeégett asszony itt elmondta, hogy miképen történt a szerencsétlenség, aztán elvesztette eszméletét. Életben maradásához nincs remény.

* **Esküvő.** Tegnap, szombaton délután 1/2 4 órakor vezette oltárhoz a Szent László-templomban bájos menyasszonyát, *Sélley* Emmuskát *Andriska* József városi hivatalnok nevelt leányát *Lippert* Béla posta- és távirda tiszt. Tanukként *Andriska* Antal belügyminiszteri titkár és *Tátray* Sándor mülakatos fungáltak. Az esküvőn, melyet dr. *Vucskics* Gyula plébános végezett, nagy és diszes közönség vett részt. Esküvő után a menyasszony szülei házánál gazdag násznlakoma volt.

* **Apróbb lopások.** *Tóth* István kőmüves iparos Kolozsvári-utczán levő lakásáról, illetve zaros kamarájából az éjszaka 6 drb. hizott libát loptak el. — *Fey* Rezső bádogos iparos Szt. János-u. 22. sz. a. levő mühelyébe a Körös felőli ablakon az elmult éjszaka ismeretlen tettes bemászott és több szerszámot, valamint 1 kiló ónt, 38 korona 40 fillér értékben elvitt. Mindkét lopási ügyben a tettesek kézrekeritése iránt a rendőrség a szükséges intézkedéseket megtette.

* **A Barabás-asztaltársaság jótékonysága.** A Széchényi-szállodában összejöveteleit tartó Barabás-asztaltársaság a szórakozás mellett czélul tüzte ki az emberszeretet gyakorlását is. Fillérekből gyüjti össze azt az összeget, amelyből a tél beköszöntével szegény gyermekeket ruház fel. Szerdán, november 18-án részesiti adományában a gyermekeket, s ez alkalomból a következő felhivást bocsátotta ki:

A »Barabás-asztaltársaság« t. tagjai felkéretnek, hogy jövő héten szerdán, azaz e hó 18-án este 6 órakor a Széchenyi-szállodában mennél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: A szegény gyermekek felruházása.

* **Két ős nász.** Egy derék polgár család két szép és kedves leánya teszi ma egyszerre fejére a mirtuszkoszorut és lép az Ur oltára elé örök és felbonthatatlan szövetséget kötni egy emberéletre. Özv. *Kauczil* Istvánné *Mariska* és *Emmuska* leányait vezetik oltárhoz ma, vasárnap délután 1/2 4 órakor a premontrei rend uri-utczai templomában, előbbit *Faragó* János, képzett törekvő fiatal könyvkötő iparos, a kath. legényegylet buzgó tisztviselője, utóbbit pedig *Agocs* Antal m. kir. államvasuti mozdonyvezető Szolnokról.

* Találtak bitangságban egy szürke szőrü tehenet kis borjuval és egy szőke szőrü ártány malaczot. A két gazdátlan jószágot igazolt tulajdonosa átveheti, ha jelentkezik a rendőrség 9. számu szobájában. Tulajdonos nem jelentkezése esetén az állatok e hó 23-án elárvereltetnek. Azonkivül találtatott egy esernyő. Atvehető Mendelényi Béla rendőrségi fogalmazónál.

x **Osztálysorsjegyek** iránt érdeklődőket különös figyelmeztetjük a Nemzeti Pénzváltó-Részvénytársaság mai hirdetésére. 468

x **Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!** Ez a jelszava Jurisics Péter pakráczi gyógyszerésznek, kinek hires *Pakráczi cseppei* csodaszerü gyógyhatása miatt a világ minden részében kitünő hirnévre tettek szert. A *Pakráczi cseppek* csodaszerü hatását érdekesen beszéli el az öreg Vidmarics Péter, mint az lapunk hirdetései között található képen látható. Melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe Jurisics Péter gyógyszerész hirdetését, mert a *Pakráczi cseppek* oly szer, melynek egyetlen házban sem szabad hiányozni és váljék általánossá a jelszó: *Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!* 460

x **Ma már mindenki tudja**, hogy városunk legelőnyösebb bevásárlási forrása *Wallerstein Fülöp Fiai* nagyáruháza (Nagyvárad, Bémer-tér), hova bizalommal fordulhat mindenki szükségleteit beszerezni. Mi részünkről ez uton ajánljuk olvasóközönségünk szives figyelmébe. Bővebb felvilágositással szolgál a czég lapunk mai számában közölt hirdetése.

x **A Horgony Pain-Expeller** (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerü háziszerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapitó hatást idéztek elő, sőt járványkórnál, minő: a korela és hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziszer jó eredménynyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: »Richter-féle Horgony-Pain-Expellert« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment«-et tessék kérni és a »Horgony« védjegyre figyelni kell. 441.

x Olvasóink b. figyelmébe ajánljuk **Sz. Kocsis János** éremmel kitüntetett *férfi-ruha szabót*, ki évtizeden át a helyi piaczon és a megye területén nagy kiterjedésü pártfogásnak örvend jó és olcsó munkája, pontos és előzékeny kiszolgálása által. Most érkezett meg a legujabb divatu angol, franczia és honi szövetei, melyekből dús és válogatott raktárt tart.

x Felhivjuk olvasóink figyelmét Gaedicke A. Budapest ismert és legnagyobb szerencsegyüjtődéjének mai hirdetésére. — E czég szerencséje máris közmondásossá vált, ugy hogy mindenki csak a szerencsés Gaedickénél akar vásárolni. Nem mulik el tényleg huzás a nélkül, hogy e czég egy vagy több főnyereményt fel nem tudna mutatni.

x **Török A. és Társa Budapesten.** Ha körültekintünk a különböző főelárusitók között, önkénytelenül a Török-czég tünik fel előttünk. Nemcsak azért, mert hazánkban a legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet birtokosa, hanem azért is, mert e czég vevői kiváló szerencsével játszanak. Allitásunk megerősitéséül csak a legutóbbi hat hónap eredményeire mutatunk rá. Ezen rövid idő alatt nemcsak a 600.000 koronás legnagyobb főnyereményt, hanem a 100,000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000, több 10.000, 5000 és 2000 koronás nyereményt, és még sok egyéb nyereményt nyertek e czégnél. Számtalan hálairatot kap e czég szerencsés vevőitől. Ama határtalan bizalom, melyet e czéggel szemben a vevők tanusitanak, a legszélesebb körökben mindinkább nagyobbodik, mert a nagy közönség ismeri e czég szerencséjét, korrekt üzletelvét, pontosságát, titoktartását és a legmesszebbmenő előzékenységét. Ennélfogva Török A. és Tsa bankházát Budapest, Terézkörut 46/b. (fiókok: Váczi-körut 4., Museumkörut 11., Erzsébet-körut 54.) bárkinek is méltán ajánlhatjuk. A tervezet szerint az I. osztály huzása már a legközelebbi csütörtökön és pénteken, november 19. és 20-án lesz. Az eredeti sorsjegyek árai: egy egész 12.—, egy fél 6.—, egy negyed 3.—, egy nyolczad 1.50 korona. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal Török A. és Tsa bankházához Budapesten, mely czéget bárkinek ajánlhatjuk. 437

SZINHÁZ.

HETI MÜSOR:

Hétfő: Bob herczeg.
Kedd: Cyranó de Bergerac.
Szerda: Báránykák, operette (uj.)
Csütörtök: Báránykák, operette (uj.)
Péntek: A Zsába.
Szombat: A Vasgyáros. Verő Janka fellépte.
Vasárnap: d. u. Drótostót. Este: Liliom Klári, uj népszinmü itt először.

—

Szegény Jonathán.

A bemutatkozó fellépések rendesen nem valami fényes sikerü sorozatában örvendetes és élvezetes kivételt jelentett a tegnapi este. Egy bájos fiatal müvésznő első szárnypróbálgatásainak voltunk tanui. Ez a jelenség önmagában is bizonyos gyengéd hangulatot lop a nézö szivébe, a melyre támaszkodnak is sokan a próbálkozók közül. Mig azonban másoknál legtöbbnyire kénytelen a gyöngéd hangulat jéggé fagyni; *Mezei* Jolánka fellépténél a gyöngédség egyszerre lelkes tapssá vált s az is maradt mindvégig. Nem szárnypróbálgatás volt ez az este, hanem egy szép jövő kezdete. Mezei Jolánka kész szinésztehetség. Temperamentumos, igen sikkes játéka, csinos megjelenése sikerét már félig biztositják; teljessé teszi a sikert képzett, kellemes hangja, mely még mindössze egy kis erősbülésre szorul. Ez azonban rövid idő alatt meg fog jönni; elég biztositék volt erre nézve a »Les hirondelles« bájos franczia dal igazán müvészi előadása.

Kivüle sok tapsot kapott *Ruzsinszky* Ilona és *Békefi* csengő és tiszta énekükért. *Bérczi* beugrott a czimszerepbe, meglehetős szerencsétlenül. Látszott, hogy hinárba ugrott s csak eviczkélve küzd a szerepével. Másik megrovandó dolog az az igen rossz vicczelődés volt, a melyet egyesek éppen egyik legszebb énekszám közben engedtek meg maguknak, hogy a karzati nevetés a müvészi hatást lerontsa. A szinház nem czirkusz s az operett nem bohóczok némajátéka. *Dr. K. A.*

Raskó Géza vendégföllépte. Ma vasárnap este érdekes vendége lesz a szinháznak. *Raskó* Géza, Népszinház kiváló énekes szinésze vendégszerepel a *Madarász*-ban.

Czigányverseny a Szigligeti-szinházban. A Népszinház czigányversenyének nagy sikere buzditja a szinház vezetőségét, hogy fővárosi mintára rendezett czigányversenynyel áldozzék *Dankó* emlékének. A nagyarányunak tervezett czigányversenyre most szólitja fel a szinház igazgató a vidék legjelesebb czigányzenekarait. Erre vonatkozólag a következő felhivást vettük:

Az igazgatóság felkéri a közeli vidék elsőbbrendü zenekarait, hogy a kik a »Dankószobor« javára rendezendő »Czigányhangversenyen« részt óhajtanak venni, jelentkezzenek, vagy irásbeli ajánlataikat a szinház titkári hivatalának czimezve, legkésőbb e hó 20-ikáig beküldjék illetve adják.

Cyrano de Bergerac. Kedden adják először Rostand remekét ebben a szezonban érdekes szerepcserével. Amennyiben Cyranót Tóth Elektől Kesztler Ede, Roxant E. Kovács Mariskától K. Kápolnay Juliska veszi át.

Mezey Jolán utolsó fellépte. Ma lép fel Mezey Jolán utolszor Zeller »Madarász«-ában.

Szigligeti-Szinház.

Folyószám 45 Bérletszám 44. (páros.)

Ma, vasárnap 1903. november 15-én:

Délután 3 órakor fél helyárakkal:

Svihákok.

Operette.

Este 7½ órakor rendes helyárakkal:

MADARÁSZ.

Operette.

HELYARAK: Nagypáholy **14** korona. Földszinti és első emeleti páholy **12** kor. Másodemeleti páholy **8** kor. Zsölye **3** kor. Körszék **2** k r. **40** fill. Támlásszék, **2** kor. Erkélyülés 1-ső sor **1** kor. **20** fill., közép 2-ik sor **1** kor. Erkélyülés oldal 2-ik sor **80** fill. II. emeleti zártszék **60** fill. Földszinti állóhely **1** kor., Diák és katonajegy a földszintre **60** fill. Karzati állóhely **40** fill. Egy szinlap **20** fill

Jegyek előre válthatók a szinház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. órától előre válthatók.

Kezdete fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap, hétfőn november 16-án

BOB HERCZEG.

Operette.

Igazságszolgáltatás.

Szokoly Tamás pöre. Érdekes kuriozuma volt tegnap a büntető felebbviteli tárgyalásoknak. Nagy meglepetésünkre *Szokoly* Tamást, a dörgő hangu interpellálót találtuk a biráság előtt becsületsértéssel vádolva.

A rendnek két önérzetes őre emelt panaszt a városi rendnek legbuzgóbb ellenőrzője ellen. A váradi vérnap kicsi kis epilógusa ez a bohó történet. Ugy esett ugyanis, hogy Barabás véres beszámolója után Szokoly Tamás nagy hazafiui haragjával a törvényszéken járt, valamelyik pörös ügyében. A folyosón két városi rendőr került a nagy kurucz elé.

A rendőrök állitása szerint kitört az indulat Szokoly Tamásból a tollforgós legények láttára.

Oda mordult rájuk:

— Ezek is abból a gyilkos bandából valók! Hóhérok! . . .

Kovács József és *Vancsek* János pedig nem azért a rendnek őrei, hogy elhallgassák a bókokat, hanem becsületsértés miatt feljelentették a kurucz vezért.

A bohó kis pör megjárta már a járásbiróságot s tegnap a törvényszék felebbviteli tanácsa elé került, de a rend két őrét itt is elutasitották keserü panaszaikkal, mert senkisem hallotta *Szokoly* Tamás bókjait.

A vizsgálati foglyok érdekében. A bécsi büntetőtörvényszék elnöke az igazságügyminiszter utasitására rendeletet bocsátott ki, amelyben meghagyja, hogy a foglyos ügyeket lehetőleg azonnal, de legkésőbb 24 óra alatt el kell intézni. A tanukat három napon belül hallgassák ki és az idézéseknél a telefont is igénybe vehetik. Az orvosszakérték véleményeiket sürgősen terjeszszék elő; az ügyészséggel való érintkezés rövid uton, esetleg szóbelileg történjék. A vizsgálat befejezése után az iratok késedelem nélkül átteendők az ügyészséghez.

Annyi rossz és helytelen törvényt, intézkedést vettünk már át az osztrákoktól, bizony nagyon üdvös volna, ha most ezt a helyes eljárást nálunk is meghonositanák.

A fiumei bíróság és a magyar nyelv. A törvény Fiume városának hivatalos nyelvül az olaszt állapitja meg és igy a bíróság előtt is olasz nyelven folyik a tárgyalás. A napokban egyszer mégis magyar nyelven tárgyaltak, mert valamennyi fél, tanu és biró jól beszéli a magyar nyelvet. A vádlott védője, dr. Borcsics Károly az ellen felszólalt, sőt a felsőbb bírósághoz is fölebbezett, azonban ezzel nem ért czélt. Erdekes, hogy a panasszos képviselője dr. Mailänder Mihály ügyvéd, a fiumei autonom-párt ismert vezére, maga is amellett kardoskodott, hogy a tárgyalást magyar nyelven tartsák meg.

Elitélt párbajsegédek. A büntetőtörvénykönyv 300-ik szakasza szerint azok a segédek, akik a párviadalt megakadályozni törekedtek, nem büntethetők. Még nem is volt eset, hogy birásságaink párbajsegédeket elitéltek volna. Most történt ez meg először. Párbaj vétségével vádolt Harkár Elemér és társai elleni bünügyben a pécsi királyi járásbiróság elitélte a párbajnál részt vett segédeket és kimondván itéletében, hogy: a formalitásból tett kibékülésre való felhivás nem felel meg a párbaj megakadályozására alkalmas törekvésnek.

MULATSAG.

Jogász tánczestély.

Megemlékeztünk már arról, hogy a nagyváradi kath. jogakadémia ifjusága fényes tánczestélyre készül. Tegnap aztán szét is röpitette a posta a meghivót, melynek szövege a következő:

A nagyváradi kir. kath. Jogakadémia polgársága »Segélyegyesület«-e javára folyó évi november hó 28-án a »Zöldfa-szálloda« összes termeiben *tánczestélyt* rendez, melyre, kivül czimzett urat és b. családját tisztelettel meghivja.

Kezdete 9 órakor. Belépti-jegy személyenként 2 korona. Felülfizetéseket a jótékony czél érdekében köszönettel fogadunk és hirlapilag nyugtázunk. A meghivót kivánatra elő kell mutatni.

Rendező bizottság: Alliquander Ödön, Békésy Jenő, Böszörményi Béla, Cseresnyés Jenő, Elesánszky Kázmér, Fényes Ödön, Fichtner Ferencz, Frankó József, Géczy Imre, Jelinek Sándor, Kovalszky Kálmán, Lánczy Ferencz, Mártonffy Gyula, Morvay Zsigmond, Nadányi Jenő, Nagy Sándor, Nesztor József, Péterffy Elemér, Báró Podmaniczky Károly, Schwartz Sándor, Serényi Péter, Urbanics Kálmán, Vertán Endre.

A Nőegylet Katalin-estélye. Városszerte nagy érdeklődés nyilvánul a Biharmegyei Nőegylet estélye iránt, mely szerdán este lesz a kereskedelmi csarnokban. Az estély 8 órakor veszi kezdetét felteritès mellett. Vacsora előtt és alatt a 37-ik gyalogezred zenekara hangversenyt rendez. A csárdásokhoz Bura bandája muzsikál. Belépő jegy ára 2 korona.

A kath. Legényegylet kolonestélyei. A kath. Legényegylet vigalmi bizottsága ez uton adja tudomásul, hogy az általa rendezett tánczisколába még rövid ideig elfogad jelentkezőket. Tanórák: hétfő, szerda és péntek este 8—11 óráig tartatnak. Jelentkezni a tánctanitási órák alatt lehet.

A földmüvelők mulatsága. A Nagyvárad-Velenczei Földmivelők Köre 1903. év november hó 22-én, vasárnap, a Budai-féle vendéglőben, Velencze, Kolozsvári-utcza, könyvtára és egyéb szükségletei fedezésére zártkörü *tánczmulatságot* rendez. Belépti dij: személyjegy 1 korona, család-jegy (3 személyre) 2 korona. Kezdete este 8 órakor. Jegyek előre válthatók a rendező bizottsági tagoknál és este a pénztárnál. Jó italok és izletes ételekről gondoskodva lesz. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

NYILTTÉR.

Mélyen tisztelt czim!

Van szerencsém nagybecsü tudomására juttatni, miszerint Nagyváradon, (Fő-utcza Széchenyi-szállodával szemben) SZABÓ és HAJNAL czég alatt évek óta fennálló

füszer, gyarmat, csemege, bor, ásványviz- és vad-hus

kereskedést, Szabó István urral történt barátságos megegyezés folytán saját számlámra vettem át s azt

Hajnal Ferencz

czég alatt fogom tovább vezetni.

Nem mulaszthatom el egyidejüleg hálás köszönetemet nyilvánitani, azon kitüntető bizalomért, melylyel nagybecsü czimed részéről a társ-czégben találkozni szerencsém volt és kérem, hogy ezzel engemet továbbra is szerencséltetni méltóztassék.

Kiváló tisztelettel:

496. **Hajnal Ferencz.**

Kálmán Sándor

ékszerész,

Nagyvárad, Szt. László-tér.

Ajánlja: *Drágakövek, ékszerek, arany és ezüst ajándéktárgyak, női és férfi aranyórák, ezüst evőeszközökből álló nagy raktárát, a* **legszolidabb szabott árak mellett.** 433.

Javitások és átalakitások

a legfinomabb kivitelben.

Telefonszám: 409. Telefonszám: 409.

Hirdetés.

Felkérem mindazokat, kik felolvasásokat, hangversenyeket, bármily jellegü előadásokat, tánczmulatságokat, bálokat, banquetteket, vagy lakodalmat rendezni és e czélra a »*Kereskedelmi Csarnok*« *disztermét* és verseny nélkül álló kényelmes mellékhelyiségeit igénybe venni óhajtják, hogy e tekintetben ezentul társulatunk pénztárosa ***Lévay Zsigmond*** urral, ki minden nap délután 3—5 óráig a társulatunk titkári hivatalában tartózkodik — érintkezésbe lépni sziveskedjenek.

A folyó 1903—1904-ik báli idényben ***Kovách László*** jónevü konyhája és pinczéje fogják kielégiteni a közönség ez irányu igényeit.

Nagyvárad, 1903 november 14.

Reismann Mór,

494. a nagyváradi »Kereskedelmi Csarnok« elnöke.

Wőber-szálloda

étterme és sörcsarnoka

Nagyváradon, Fő-utcza, a vasuti indóház mellett.

Tulajdonos: **FÜLÖP ISTVÁN.**

Előnyös borvétel.

Alulirott van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmét felhivni arra a körülményre, hogy a szüret alkalmával **nagymennyiségü és jó zamatu borokat** szereztem be, s most abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb zamatu **borokat**

literenként 32 krért

mérem ki, **100 litert pedig 16 frtért** (fogyasztási adó nélkül) árusitom.

Ezzel egyetemben pedig felemlitem, hogy éttermemben a n. é. közönség **izletes ételek és tisztán kezelt boraimmal** lesz kiszolgálva.

Amennyiben a szálloda összes szobáit ujonnan rendezem be, hogy ezáltal is minden tekintetben kényelmére szolgáljon a t. utazó közönségnek, egyben azt is jelzem, hogy a **szoba-árakat tetemesen leszállitottam** s a kiszolgálás ugy az étteremben, mint a szállodai szobáknál saját felügyeletem mellett történik.

Éttermemben naponta egy jól szervezett zenekar szórakoztatja a t. közönséget.

Tisztelettel

FÜLÖP ISTVÁN

489. szállodás és vendéglős.

Mikor örülhetünk?

Csak akkor, ha szükségletünket mielőtt beszereznők meggyőződést szerezünk, mily remek raktár áll rendelkezésünkre

Telcser Mátyás

divatáruházában **Zöldfa-utcza,**

mely üzlet teljesen ujonnan a legszebb és legdivatosabb árukkal lett berendezve, ugy hogy a legjobb árut kereső közönség is megtalálja szükségletét és ár tekintetében föltétlenül olcsóbb, mint bárhol, ugy hogy már 10 frt. bevásárlásnál is nagy pénzösszeget takaritathatunk meg. Remek választék őszi és téli ujdonságokban, különösen figyelemreméltó nagy vászon raktáram és kész női ruha raktáram. Alkalmi vétel:

Kész blousok	50 krtól	
Teniszt barhet	11 krtól	
100 ágyteritő	65 krtól	
Szőnyeg . . .	9 krtól	467.

Ingyen fénykép.

TAVIRATOK.

—

A képviselőházból.

Budapest, nov. 14. (Saj. tud. táv.) *Polónyi* Géza inditványozza az ujonczozási javaslatok mellőzésével az indemnitás tárgyalását. De kijelenti, hogy legkevésbé sem azt jelenti, mintha a párt taktikát változtatna. Az ellenzék provokálni akarja a bizalmi kérdés felvetését, mert meggyőződése, hogy a szabadelvüpárt bizalma sem osztatlan a kormány iránt. (Felkiáltások jobbról: szavazzunk!)

Tisza István gróf visszautasitja azt a vádat, mintha rejtve készülődnék, ő nyilt sisakkal, őszintén harczol, s az ország érdeke, hogy indemnitás nélkül is kénytelen kormányozni. Az ellenzék minden ok nélkül használ rendkivüli eszközöket a béke megakadályozására.

Polónyi Géza: Nem is fogunk ujonczokat adni addig, mig nincs indemnitás. Polónyival egyértelemben beszélt ezután *Buzáth* Ferencz, Tisza mellett pedig Bedő Alajos.

Nagy Ferencz után, aki in thesi szólott az indemnitáshoz, Polónyi inditványát a többség elvetette.

Instrukcziók az ugrai választáshoz.

Budapest, nov. 14. (Saj. tud. táv.) A szabadelvü pártban ma háromnegyed óra hosszat értekezett Tisza István gróf *Beöthy* László főispánnal s holnap délelőttre ismét magához kérette. Igy tehát Beöthy főispán csak vasárnap délben jön vissza Nagyváradra. Beavatottak suttogják, hogy Tisza körülményes instrukcziókat adott *Beöthy* főispánnak az ugrai választásra vonatkozólag.

Berendelik a póttartalékosokat.

Budapest, nov. 14. (Saj. tud. táv.) A honvédelmi kormány az esetben, ha deczember végéig az ujonczjavaslatokat le nem tárgyalhatnák, az 1888-iki XVIII. t.-cz. 1. §-ában biztositott jogok értelmében berendeli a mult évi tartalékosokat mintegy 44 ezer embert s a 902, 901 és 900-iki póttartalékosokat összesen, 120 ezer embert s igy mint egy 3 évi katona anyag fölött rendelkezik. Ez előre elkészitett terv, melyet föltétlenül keresztül visznek, ha az idén a sorozást meg nem ejthetik.

A genfi zavargás.

Genf, nov. 14. A svájczi távirati ügynökség jelenti: A tegnap előfordult zavargásoknak, a melyek nehány sztrájkoló között keletkezett verekedés következtében állottak be, nagyobb fontosság nem tulajdonitandó. A foganatositott letartóztatások közül hetet fentartottak. A letartóztatottak mind berliniek. Miután a rendőrség a rendet helyreállitotta, egész nap teljes nyugalom volt.

A szatmári választás.

Budapest, nov. 14. (Saj. tud. táv.) Á szatmári választásra *Hieronymi* 12 szabadelvü képviselővel Szatmárra utazott.

Saratov tervei.

Szófia, november 14. Saratov tegnap Küstendilbe érkezett, hogy szervezze a felkelést. A keresztény albánok tömegesen csatlakoznak hozzá. (M. T. I.)

Az ellenzék szervezkedése.

Budapest, nov. 14. (Saj. tud. táv.) A függetlenségi párt mai értekezletén elhatározták, hogy a jövő héttől kezdve *Kubik*, *Fáy* és *Leszkay* mint vitarendező bizottság intézik az obstrukcziót. A néppárt nyilt kérdésnek hagyta a harcz tovább folytatásának miként jét.

Lamsdorff nem vonul vissza.

Berlin, november 13. Jól értesült részről közlik, hogy a gróf Lamsdorff lemondásáról terjesztett hirek teljesen alaptalanok. Gróf Lamsdorff tudja ugyan, hogy neki és politikájának a czár környezetében hatalmas ellenfele van, azonban eszeágában sincs lemondani, a czár pedig a mai viszonyok között nem kivánt változást a külügyminisztérium élén. (M. T. I.)

Gróf Nigra elutazása.

Róma, november 14. Gróf Nigra bécsi nagykövet, aki néhány heti szabadságát itt töltötte, elutazása előtt hosszasan tanácskozott Titoni miniszterrel, aki előbb Pisába s onnan a királylyal Londonba készül.

Az orosz-japán konfliktus.

Köln, november 14. Londonból táviratozzák a »Kölnische Zeitung«-nak, hogy londoni diplomácziai körökben az orosz-japán összeütközés miatt nagy az aggodalom. A tokiogi orosz követ ujabb utasitásokat kapott a czártól és gróf Lamsdorftól, a goiuli amerikai követ pedig átnyujtotta kormányának jegyzékét. (M. T. I.)

REGÉNY CSARNOK.

Az orvos és betege.

Irta: **Conan Doyle.** 8.

— Még egy másik lehetőség is volna — modottam én. — Nagyon valószinütlen ugyan, de mégis elképzelhető, hogy a merevgörcsös orosz és fia története egyszerüen mese s hogy maga Trevelyan járt valami czélból Blessington szobájában.

A gázlámpa fényénél láttam, milyen vidáman nevet Holmes az én pompés ötletemen.

— Nekem is mindjárt az első pillanatban ez a megoldás jutott eszembe, öregem! — válaszolt. — De csakhamar beláttam a doktor előadásának s adatainak igaz voltát. A fiatalabbik idegen olyan szemmel látható nyomokat hagyott lábával a lépcsőn, hogy még mielőtt a szobában lettem volna, tisztában voltam vele. A czipője elől széles és nem hegyes, mint Blessingtoné és majdnem másfél hüvelykkel hoszabb is, mint a doktoré. Belathatod tehát, hogy arról, hogy ő volt a betörő, kétség nem lehet. Most aludjunk egyet a dologra; nagyon csodálnám, ha holnap reggel nem hallanánk uj hirt a Brook-utczából.

Sherlock Holmes jóslata csakhamar tragikus módon teljesült. Másnap reggel, fél nyolcz felé, mikor még alig szürkült, egyszer csak felébredek s Holmest hálókabátban az ágyam mellett látom állni.

— Kocsi vár ránk az ajtó előtt Watson — szólt hozzám.

— Mi baj van?

— A Brook-utczai dologról van szó.

— Valami uj fordulat.

— Ugy látszik. — Holmes kinyitotta az ablakot. — Nézz ide — egy papirlap, rajta plajbásszal hamarosan odavetve: »Az Istenért jöjjenek gyorsan!« — Trevelyan. — Barátunk a doktor rettenetes izgalomban irhatta e pár szót. Készülj föl, öregem, ez a czédula valósággal segélykiáltást jelent.

— Körülbelül egy negyed óra mulva az orvos lakásán voltunk. Rémült arczczal rohant elénk.

— Micsoda dolog ez! — kiáltott mind a két kezét fejéhez szoritva.

— Mi a baj?

—Blessington megölte magát.

— Valóban ?

— Igen, ma éjjel felakasztotta magát.

A doktor előre ment s mi követtük őt a várószobájába.

— Szinte meg vagyok dermedve az ijedségtől. Alig tudom már, mit csinálok! — szólt kétségbeesetten.

— A rendőrség már itt van, fenn a szobában.

— Mikor vették észre a dolgot ?

— A szobaleány minden reggel egy csészе teát visz fel Blessingtonnak. O látta először a halottat, mikor reggel hét órakor a szobába lépett. Blessington a mennyezeten levő szögbe akasztotta a kötelet, melyen rendesen a nagy lámpa szokott lógni, aztán nyakára tette a ötelet és leugrott ugyanarról, a ládáról melyet tegnap nekünnk megmutatott.

Holmes mélyen elgondolkozva állt előttünk.

— Ha megengedi — szólt végre — megnézem a szobát odafönn. Magam szeretném látni a tényállást.

Fölhaladtunk a lépcsőn s a doktor is velünk jött.

Mikor a szobába értünk, irtózatos látvány tárult elénk. Blessington, aki a kötélen lógva himbálódzott, alig hasonlitott emberalakhoz. Nyaka természetesen meg volt nyulva, mint egy megkopasztott tyuké s ezzel ellentétben teste annyival puffadtabbnak és alaktalanabbnak látszott, csak hosszu hálóinge fedte testét. Dagadt lábai és bokái mereven és hidegen bukkantak ki az ing alól. A holttest mellett erélyes külsejü rendőrtiszt állott, aki jegyzeteket csinált a könyvecskéjébe.

— On az Holmes ur ? — szólt, mikor barátomat meglátta — igazán nagyon örülök.

— Jó reggelt Lanner, — válaszolt Holmes. — On, ugy-e, nem fogja azt gondolni rólam, hogy hivatlanul tolakodtam ide. Tud-e valamit arról, ami megelőzte ezt a szomorn véget ?

— Tudok, elmondtak egyetmást.

— Van már valami nézete róla ?

— Amennyire én látom ez az ember félelmében megbolondult. Az éjszaka folyamán feküdt az ágyban és aludt; látni még a mély benyomatot a vánkoson, Ot óra felé, mikor reggeledett — a legtöbb öngyilkosságot ilyenkor követik el,—felkelt és felakasztotta magát. Tettét a legnagyobb megfontolással hajtotta végre.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde

Budapest, nov. 14.

Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Államvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	535.25
Salgótarjáni	—.—
Wagon-kölcsön	—.—

Határidők.

Budapest, nov. 14.

Buza októberre	7.36
Buza áprilisra	7.38
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.30
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repcze, aug.	11.90

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1903. nov. 14-én.

Magyar aranyjáradék 4%	118.25
Magyar koronajáradék	98.35
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4½%	—.—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2½%	—.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvény 4%	98.15
Italmérési jog megváltási kötvény	—.—
Horváth szlavonföldtehermentési kötvény	97.75
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	206.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	158.—
Osztrák járadék papirban	100.25
Osztrák járadék papirban	100.50
Osztrák járadék aranyban	119.25
Osztrák [illegible]ék	99.75
Osztrák államsorsjegyek	155.—
Osztrák magyar bank részvény	16.10
Magyar hitelbankrészvény	737.50
Osztrák hitelintézet részvény	666.25
Párisi vista	19.05
29 frankos arany (Napoleon'dor)	117.17
Németbirodalmi márka	239.57
Londoni vista	95.20
20 márkás arany	23.44

A szerkesztésért felelős:
Dr. VUCSKICS GYULA.

Belépési felhivás.

a „Polgári takarék- és segélyszövetkezet“

9-ik évtársulatába.

A *„Polgári takarék- és segélyszövetkezet“* 1904. január 1-én uj évtársulatot nyit, mely 156 héten át, vagyis 1906. év végéig tart. — Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket s *minden üzletrész után hetenként 20 fillér (10 kr.) fizetendő.* A három év eltelte után az évtársulat feloszlik s az összes jövedelem a résztvevők között felosztatik és mindenki megkapja a befizetett tőkét a felmerült haszonnal együtt.

A szövetkezet célja a takarékosságot előmozditani és önsegélyt nyujtani, a mennyiben minden tag heti betétei által önmagának tőkét gyüjt, mely a heti részletekben való befizetések daczára is a takarékpénztári kamatozásnál magasabb nyereményosztalékot hoz és mert minden tag az általa befizetett összeg ⅘ részét 6%-os kamatláb mellett minden előleges bejelentés nélkül felveheti.

Vidéki tagok a heti fizetéseket postai cheque-lapok utján teljesithetik.

A szövetkezetbe való belépés alkalmával üzletrészenkint 10 fillér (5 kr.) beiratási dij fizetendő s egy heti részlet lefizetése után már mindenki megkapja saját nevére irt könyvecskéjét.

Szövetkezetünk jelenlegi tisztelt tagjait valamint mindazokat, kik az 1904 január 4-től kezdődő 9-ik ciklusnak tagjai óhajtanak lenni, felkérjük, hogy a felvétel iránt intézeti üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos-utcza 4. sz.) *mielőbb* jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1903 november hó.

A »Polgári takarék- és segély-szövetkezet« igazgatósága. 495.

A 9-ik évtársulat befizetési napjai:

hétfő délután . . . . 3—5-ig,
csütörtök délután . . 3—5 ig.

A szövetkezetnek ez idő szerint 2000 tagja van, több mint 35.000 üzletrészszel.

Az intézet fennállása óta kifizetett lejárt üzletrészekért több mint két millió kor., nyeremény-osztalékért 156.586 k or.

Az üzletrészek befizetett értéke ez idő szerint a fél millió koronát felülmulják.

Ő cs. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A katonai jótékony czélokra szánt

XXIII-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Ausztriában **egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 19.382 nyereményt** tartalmaz **készpénzben 512.880 korona** összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottójövedék kezeskedik.

A huzás visszavonhatlanul 1903. évi deczember hó 17-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker. Vordere Zollamts-strasse 7. sz. a. továbbá a lottógyüjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirda és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

481

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjátéki osztálya.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Tisztelettel hozzuk tudomásra, hogy hazai

gácsi pokrócz-gyártmányaink

egyedüli eladásával Biharvármegye számára

Spitzer Testvérek

nagyváradi kereskedő czég van megbizva.

Midőn a t. gazdaközönség figyelmét e páratlan jó tartósságu hazai pokróczra felhivjuk, figyelmeztetni bátorkodunk, hogy

a valódi gácsi-pokrócz

másnál, mint nevezett czégnél Biharmegyében nem kapható és kérjük rendeléseivel közvetlen a Spitzer-czéghez fordulni, ha megbizható, jó tartósságu pokróczokat akar beszerezni.

Az árak ugyanoly olcsók, mint budapesti főraktárunkban.

Gács, 1903 november hó.

Tisztelettel: 493.

Gácsi gyapjuszövet és posztógyár.

Lópokróczok rendkivül nagy választékban 1 forinttól kezdve.

A 294. számhoz

A

XII-ik magy. kir. szab. osztálysorsjáték nyereményeinek sorozata

110.000 sorsj. **55.000** nyerem.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió kor.

A nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	»	200000
2	»	100000
1	»	90000
2	»	80000
1	»	70000
2	»	60000
1	»	50000
1	»	40000
5	»	30000
3	»	25000
8	»	20000
8	»	15000
36	»	10000
67	»	5000
3	»	3000
437	»	2000
803	»	1000
1528	»	500
140	»	300
34450	»	200
4850	»	170
4850	»	130
100	»	100
4350	»	80
3350	»	40
55000	nyer. és jut. összegben	14,459.000

Felhivás

a XIII-ik

m. kir. szab. Osztálysorsjátékhoz.

A I. osztály huzása már

1903. november hó 19. és 20-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1 kor. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzösszegek dijmentes átutalhatása czéljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

Becses megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyüjtődéje.

BUDAPEST,

IV., Kossuth Lajos-utcza 11. sz.

255

Gaedicke szerencséje óriási!

A következő főnyereményeket fizettem ki eddigelé b. ügyfeleimnek:

600000	korona	62551. sz.
400000	»	33464. »
400000	»	11119. »
400000	»	28916. »
100000	»	42758. »
100000	»	49878. »
100000	»	87991. »
70000	»	60912. »
60000	»	17357. »
60000	»	78863. »
60000	»	82528. »
60000	»	97263. »
30000	»	6920. »
30000	»	38691. »
30000	»	90664. »
25000	»	23481. »
25000	»	30049. »
25000	»	52235. »
20000	»	14574. »
20000	»	28950. »
20000	»	33402. »
20000	»	35862. »
20000	»	44410. »
20000	»	60781. »
20000	»	78848. »
20000	»	88974. »

Gaedicke szerencséje

utólérhetetlen, mert egy gyüjtőde sem mutathat fel ily óriási sikereket.

Vászon, fehér és asztal nemüek, damast áruk elismert legelőnyösebb árban. Tartósságáért kezességet vállalunk.

Teljes menyasszonyi kelengyék remek kivitelben **100 frttól 5000 frtig.**

Valódi angol és franczia különlegességek, czybelin, schottisch és doubl kelmékben gyönyörü választék — ugyszintén olcsóbb kelmékben is — **120 czentiméter széles, már 25 krtól kezdve.**

Óriási választék fekete és színes ruha és blous selymekben, sima selymek, minden létező minőség és szinben **a legolcsóbb árakban.**

Remek kivitelü diszek, selyem aplicatio — chantülle és valancien csipkék, fekete fehér és ecrü szinekben, — **kivételes olcsó árakban.**

Férfi és gyermek fehérneműek, ingek, kézelők, gallérok, harisnyák, zsebkendők, jäger és trico alsó ruhák nagy választék és nagyon olcsó árakban.

Egy férfi gallér 10 kr., 1 pár kézelő 20 kr.

Fiók-üzlet: **Debreczen** **Piacz-utcza.**

Fő-üzlet: **Nagyvárad** **Bémer-tér.**

Fiók-üzlet: **Kisvárda** **László-tér.**

Salon szőnyegek, futó, velvet tapestry és spárga szőnyegek függönyök, lambrekinok, fali és ágyelő szőnyegek, ágy garniturák, **csipke és tüll függönyök**, fehér — crem és ecrü szinben állandóan óriás választékbanés legolcsóbb **árakban.**

Egy ablak szövet függöny már 95 krért.

Berliner és posztó nagy és fél nagy kendők, fejkendők, selyem, chachemir és delainból, selyem, zsenillier, gyapju schawlok.

Egy gyapju schawl 45 kr.

Mindennemü bélés áruk és hozzá valók szabott árakban.

Egy ruhához teljes hozzávaló 1 frt 35 kr.

paplan és **matrácz**

készittetés saját felügyeletünk mellett, gyönyörü kivitelekben, továbbá pluss, pique és trico paplanokok.

ÉRTESITÉS

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesiteni, hogy a közelgő **őszi** és **téli idényre** raktárunkat nagy mennyiségben a **legujabb** és **legdivatosabb** árukkal és nagy alkalmi vételekkel felhalmoztuk és kérjük az igen tisztelt vásárló közönséget a saját érdekében is, hogy szolid és legolcsóbb áruinkról s pontos kiszolgálásról általánosan elismert üzletünket felkeresni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI.

Szolid szabott árak tulfizetés teljesen kizárva.

Különösen figyelemre méltó!

Az ujonnan berendezett női és gyermek confectio raktàr dús választékban,

eredeti modellek.

Teljes csecsemő kelengyék gyönyörü kivitelben igen olcsó árakban.

Kocsi és plüss takarók,

gácsi és **brassói pokróczok,** méter és darab számra.

Eredeti gyári ár.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabaditott a török járom alól és Jurisics Péter gyógyszerész Pakráczon megszabadit a betegségtől kitünően ható szerei által.

A Jurisics-féle Pakráczi cseppek oly csodaszerü balzsam, melynek egy házban sem volna szabad hiányozni, mert a ***Jurisics-féle Pakráczi cseppek*** oly előnynyel birnak, hogy ***minden baj ellen*** használhatók és mindig csodaszerü hatással van. A *Jurisics-féle Pakráczi cseppek* legbiztosabban gyógyitják a *gyomorbajt és székrekedést, gyomorgörcsöt, rendellen székürülést, étvágytalanságot, aranyeres bántalmakat* és ezzel kapcsolatos *fejfájást, gyomorégést, felbüffögést, sápkórt, szédülést* és mindenfaju *gyomorkatarust,* de a legfényesebb sikerrel alkalmaztatik külsőleg is, nevezetesen *daganatok, égési sebek, szaggatás* és *köszvényes bántalmaknál,* mert a hol semmiféle szer nem használt ott a **Jurisics-féle Pakráczi cseppek** már rövid használat után nemcsak enyhitést, de gyógyulást hozott. Ezt számtalan hálanyilatkozat minden országból bizonyitja.

A *Jurisics-féle Pakráczi cseppek* megrendelhetők közvetlenül

JURISICS PÉTER gyógyszerésztől PAKRÁCZON 426. sz.

Árak használati utasitással, láda és postaköltséggel.

12 üveg kor. 5.— | 36 üveg kor. 12.40 | Minden 12 üveg után egy
24 » » 8.60 | 48 » » 16.— | üveg PAKRÁCZI CSEPPEK
ráadásul ingyen.

Köhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldalnyilalás influenza és *hurut* ellen felülmulhatlan szer

a Jurisics-féle Szlavoniai növénynedv.

Ára: 2 üveg 3 kor. 40 fill., 4 üveg 5 kor. 80 fill., 6 üveg 8 kor. 20 fill.

Hideglelés és láz ellen kitünő szer a «Febri Fugo,» mely rendkivül gyorsan és biztosan hat. — Ára: 2 üveg kor. 4.20, 4 üveg kor. 7.—, 6 üveg kor. 10.—

Szlavoniai növénynedvből és «Febri Fugo»-ból két üvegnél kevesebbet nem lehet rendelni. Ezek rendelésénél is egy üveg *Pakráczi cseppet* ingyen kapunk.

Jelszavam: *Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!*

Főraktár Budapesten:

Török József gyógytárában Király-utcza 12.

Vidmarics Péter magyarázza a *Pakráczi cseppek* csodaszerü hatását.

Kiadó lakás.

A Kossuth-utczai Mezey-féle házban egy I. emeleti lakrész, mely áll: **2** utczai szoba, 3 udvari szoba, **1** üveges teras, 1 cselédszoba és mellékhelyiségekből, *1904 május hó 1-től kiadó.*

Bővebbet a házmesternél.

A Richter-féle

LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik **köszvénynél, csúznál** és **meghülésknél.**

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a **„Horgony"** védjegygyel és a **„Richter"** czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható. Főraktár:

Török József, gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa,

•• **cász. és kir. udvari szállitók.** ••

Rudolstadt.

Bihar

megyében

eddig

9 főnyereményt

és

23 más nagyobb nyereményt

fizettünk ki.

Bebizonyitott tény, hogy a magy. királyi szab. osztálysorsjáték utján igen sokan jutottak jóléthez, sőt gyakran nagy vagyonhoz is; miáltal a magyar osztálysorsjegyek általános kedveltségnek örvendenek. Egyetlen más sorsjáték sem nyujt hasonlóan kedvező nyerési esélyeket oly nagy összegü nyereményekkel, mint a magyar osztálysorsjáték.

A következő osztálysorsjáték hat osztályában 110.000 sorsjegyből 55.000 darabot, tehát a felét körülbelül

14½ millió korona készpénzzel sorsolják ki.

Főnyeremény esetleg **egy millió korona,** illetve: **600.000, 400.000 200.000, 2 á 100.000, 90.000, 2 á 80.000, 70.000** stb. stb.

Első osztály huzásai már folyó hó 19 és 20-án.

Az első osztályu eredeti sorsjegyek ára: egész kor. 12.—, fél 6—, negyed 3.— és nyolczad 1 K 5 f.

Sorsjegyeket *postautalvány-összegek* ellenében, vagy *utánvéttel* küldünk. — *Hivatalos nyereményjegyzékekkel* pontosan szolgálunk. Já ékiervet minden sorsjegy-küldeményhez mellékelünk. 468

NEMZETI PÈNZVÁLTÓ-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, Gizella-tér 1. Sürgöny czim: »NEMZETI PÉNZVÁLTÓ BUDAPEST.«

Intézetünk

abban a helyzetben van, hogy bármily nagy nyereményt — **még esedékesség előtt is** — a legszigorubb titoktartás mellett, **jutalékmentesen** fizet ki és ügyfeleinek minden irányban a **legmesszebbmenő biztonságot** nyujtja.

A legtöbb főnyereményt nálunk vásárolt sorsjegyeken nyerték.

Mezey Sándor, Szt. László-tér „Sas"-szálloda alatt.

Uri, női divat és fehérnemü raktára.

Ajánlja a n. é. közönség figyelmébe kizárólag legjobb minőségü árukkal felszerelt raktárát.

Urak részére: *Kalapok, fehérnemüek mérték szerint* a legjobb kivitelben. *Kesztyük, harisnyák,* meleg gyapju *alsó ruházatok.* Különlegességek *nyakkendókben, gallérok* s minden idetartozó czikkek.

Hölgyek részére: *Juponok, Blousok, pongyolák, fűzők, harisnyanemüek, kesztyük* s mindennemü ruházati idény és pipere czikkek, a legválogatottabb kivitelben,

gyermekruha ujdonságok.

Meleg alsó ruházatok *gyermekek részére.*

Vidéki rendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek. Kivánatra választék küldetik.

414

Mezey Sándor,

Szt. László-tér „Sas"-szálloda alatt.

Kiárusitás

diszműáruk

és

gyermekjátékban.

Minthogy az uri divat raktáramat lényegesen megnagyobbitottam, helyszüke miatt a diszműárukat u. m. *Bronzáruk, Dohányzókészletek, Diszórák, kasetták, China-ezüst* tárgyakat, *Alpacca-ezüst kanalak* és *evőeszközök, faldiszeket, gyermekjátékokat* mélyen leszállitott árakon, sőt beszerzési áron alul is teljesen kiárusitom.

Leipnik Mihály,

Olaszi, Bémer-tér. 449

Országh Sándor

zongoragyára

R.-Palota. (Budapest mellett).

Alapittatott 1861-ben.

Ajánlja a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

uj orgonáit.

Elvállal *javitásokat* a legjutányosabb árak mellett.

Kisebb orgonák raktáron!

Árjegyzéket kivánatra küldök.

Egy főtiszt. elendő lelkész levele.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész cs. és kir. udv. szállitó urnak Neunkirchen, Alsó-Ausztria.

Radowesitz, Csehország u. p. Bilin.

Ismételten jó eredménynyel használtam az Ön Wilhelm-féle antiarthritikus antireumatikus vértisztó teáját beteges állapotaimban, mint: a máj, lép, szív és gyomor elzsirosodásánál, reumatikus hátgerinczbántalmaknál, gyenge emésztésnél, vértolulásnál, agynyomásnál, stb. ugy, hogy ezáltal megtakaritottam magamnak egy fürdői vagy hidegvizgyógyintézeti kurát, a mihez különben sajnos nincsenek is meg az anyagi eszközök, hivatásomból kifolyólag pedig hiányzik a szükséges idő.

Biztositom arról, hogy a magam részéről csak kellemes kötelességemmé teszem, hogy ezt a kitünő Wilhelm-féle antiarthritikus antireumatikus vértisztitó teát minden ilyen bajban szenvedőnek legmelegebben ajánljam, és a hol csak tehetem, föl fogom dicsérni, hogy igy Önnek kitünő találmányáért valamiképpen kimutassam hálámat és hogy a szenvedő emberiséget, a hogyan az Ön oly pompásan gyógyitó készitménye meg is érdemli, figyelmessé tegyem erre a gyógyeszközre.

Kitünő tisztelettel

Vinzenz John P., lelkész.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész cs. és kir. udvari szállitónál Neunkcihen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és drogueriákban. 348

Nagyváradon és vidékén

LUKÁCS VILMOS

(Budapest, V., Fürdő-utcza 10.)

a. m. kir. szabad. 490.

Osztály- sorsjáték

főelárusitója

bankházának osztálysorsjegyei **csak nálunk** kaphatók.

Megrendelések posta utján a pénz előleges beküldése, vagy utánvétel mellett eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel:

a „NAGYVÁRAD“ kiadóhivatala Uri-utcza 702. sz.

Az I. osztályu sorsjegyek árai: **1 egész à 12 k. 1 fél à 6 k. 1 negyed à 3 k. 1 nyolczad à 1.50 k.**

Hirdetmény.

A helybeli helyőrség legénységének élelmezési kezelőségénél **folyó évi november hó 24-én délelőtt fél 10 órakor**, az 1904 évben szükséges

hus, zsir, liszt, hüvelyes vetemény

stb. szállitásának biztositására versenytárgyalás tartatik.

A közelebbi feltételeket naponkint délelőtt fél 11 órától fél 12 óráig a várban, a helyőrségi élelmezési kezelőségnél lehet megtekinteni.

Sz. Kocsis János

férfi-szabó üzlete,

Nagyvárad, Szent László-tér,

a Sas-kávéház mellett.

Nagy raktár valódi angol, franczia és honi

szövetekből,

melyekből **jutányos árakért** a legszebb, legelegánsabb angol és franczia szabás szerinti **uri ruhákkal** szolgálhatok.

Tisztelettel

Sz. Kocsis János, férfi-szabó.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatlanul

kedvez főárudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 mi lliócsak anyereménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; korona legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a **100.000** » főnyereményt a 74366. » »
a **90.000** » » a 109780. » »

és ezeken kivül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennélfogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegye részt A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban ujból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1,000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**, 1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**, 1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**, 8 à **15.000**, 36 à **10.000** korona és még sok egyéb; összesen **55.000 nyeremény és jutalom 14,459.000 korona összegben.**

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerü árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.— 1/2 eredeti sorsjegy frt 3. vagy kor. 6.—; 1/1 eredeti sorsjegy frt 6.— vagy kor. 12.

A sorsjegyeket **utánvéttel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet dijtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. é. november hó 19-ig bizalommal hozzánk beküldeni

miután a **huzás e napon kezdődik**

TÖRÖK A. ÉS TSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46|a. I. fiók: Váczi-körut 4|a.
II. fiók: Muzeum-körut 11|a. III. fiók: Erzsébet-körut 54|a

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankházának Budapest.**

Kérek részemre. ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben { utánvételezni kérem / postautalványnyal küldöm / mellékelve bankjegyekben (bélyegekben) } A nem kivánt törlendő

Pontos czim: .....

Hirdetések felvétetnek

a legjutányosabb árban e lap kiadóhivatalában.

Uj! VENDÉGLŐ Uj!

A n. é közönségnek, jó ismerőseimnek és barátaimnak van szerencsém becses tudomására hozni, hogy Nagy-Körözs-utcza 1. szám alatt, egészen ujonnan épitett helyiségben egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

vendéglőt

nyitottam.

A gyönyörüen festett és berendezett nagy és kényelmes ***éttermemben*** tisztelt vendégeim ***kitünő étellel, tisztán kezelt legjobb minőségü italokkal*** lesznek előzékeny és legpontosabb kiszolgálás mellett ellátva és hiszem, hogy a teljes megelégedés folytán gyakran fognak megjelenésükkel szerencséltetni.

A nagybecsü közönség pártfogását kérve vagyok

mély tisztelettel

SZABÓ GYULA,
vendéglős.

Nagy Körözs-utcza 1. szám.

TELEFON 194. TELEFON 194.

GYŐRI SÁNDOR

gázerőre berendezett mü- és homoru köszörülő mühelye,

Nagyvàrad, Kert-utcza 1. sz.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy

gázerőre berendezett

mü- és homoru köszörülő műhelyemet

a mai kor igényeinek teljesen megfelelően a legmodernebbül felszereltem.

Minden e szakmába vágó munkálatok, u. m. ollók, tyukszemvágók, beretvák és mindennemü kések tükörfényesre pallérozása valamint késmüves munkák előállitása, a leglelkiismeretesebb kidolgozás és árszámitás tekintetében a legolcsóbban állittatik elő.

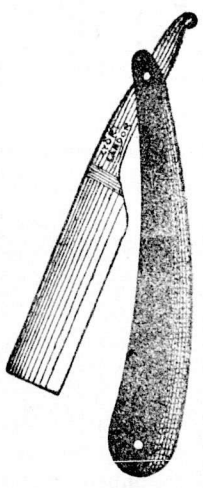

Tisztelettel kérem a m. t. közönséget a saját érdekükben is, hogy óvakodjanak az utczai házaló köszörüsöktől, kik a munkát nevemben szedik össze köszörültetni s azt továbbitják.

295

Kiváló tisztelettel

Győri Sàndor.

500 forintot fizetek annak, a ki *Bartilla* fogvizének használata mellett, üvegje *35 kr.* valaha ismét fogfájást kap vagy a szája büzlik. (Csomagolásért külön 10 kr.) *Bartilla A. örökösei* (E. Winkler) *Wien*, 19. 1 Sommerasse 1. Kapható *Nagyváradon Vadász Albert* drogueriájában Fő-utcza, *Nyiry György, Molnár Lajos* urak gyógyszer árában. *Berettyó-Ujfaluban: Trajanovits Antal* gyógyszertárában. Kérjünk határozo tan mindenütt *Bartilla*-féle fogvizet. (Hamisitványok feljelentői *jól* dijaztatnak.) Oly helyekre, hol nem kapható *bérmentve* küldök 7 üveget 2 forint 60 krért. 453

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.